

Hvem var denne Tollef Jonsen (Nordre) Undset, fra Øvre Rendal ?

1798.09.30 ble "Mand Tollev Joensen Graven", 66 år, gravlagt ved Tyldal kirke. Vi vet nå hvem han var og hvor han kom fra, for dette er kjent:

Han var g. m. Marit Haraldsdr Søstu Hokstad (1746.05.29 - 1777.05.00), datter av Harald Bersvendsen og Goro Olsdr fra Sørhus i Alvdal. Det er skifte på Hokstad 1777.09.18 etter avdøde Marit Haraldsdr som "døde i Maj Maaned i barsel", g.m. Tollef Jonsen Høyberget. Som eneste arving er nevnt datteren Marit Tollefsdr, 4 måneder gammel.

[Østerdalen skifteprotokoll No. 3 fol 173b]

I 1793.10.14 er det levende live skifte på Hokstad ved Lars Tollefsen og Goro Olsdr, "Enke efter Harald Bersvendsen". Blant arvingene er nevnt " - og 3 Datteren Marit Haraldsdatter, som er død, og forinden under ægteskab med Tollef Jonsen Øverbye eller Moen avlet og efterladt sig en endnu levende Datter ved navn Marit Tollefsdatter, som er 15 Aar gammel og tilfalden Moderens herved tilkommende Lod; hendes Ophold Stæd er her paa Gaarden hos hendes Forældre".

[Østerdalen skifteprotokoll No. 7 fol 26a]

1793.11.03 konfirmeres en Marith Tollefsdr: Hogstad ved Tyldal kirke.

I 1801 er to personer registrert med dette navnet i Tynset, hvorav en er 24 år, ugift, tjener i Alvdal på søndre Bergebakken (gard no 390). Hun synes å være ukjent i Alvdal (J.E.Aas). 1851.05.07 gravlegges en Marit Tollefsdr Hogstad, Inderste, 74 år, ved Tyldal kirke.

Han var g. m. Ragnhild Larsdr Lund Søndre (1748.02.25 - 1790.02.00), datter av Lars Hansen og Kari Hågensdr. Det er skifte på "Øverbye, den part Moen" 1790.04.14 etter avdøde Ragnhild Larsdr " - sistleden Februarii maaned ved Døden afgik -", gift med Tollef Jonsen. Som arvinger er nevnt to søsken og tre halvsøsken.

[Østerdalen skifteprotokoll No. 6 fol 15a]

Han var g. 1793.06.18 m. Berit Ottersdr Gammelstu Bergset (1738 - 1822.03.11). Han var Enkemand Tollev Joens: Moen og hun var Enke Berith Otterd: fra Rendalen ved vielsen i Tyldal kirke. Berit var gravlagt 1822.05.27 i Tyldalen, hun var 2. gangs enke i 1801.

Det er skifte i Graven 1798.10.25 etter avdøde Tollef Jonsen, " - den afdødes første Hustrue Ragnild Larsdatter sluttet 7de Juli 1790 -". Kun 8 søsken er nevnt som arvinger: broderen Berger Jonsen "paa Pladsen Leerbach i Elverum Sogn men død og udi ægteskab med endnu levende Hustrue Margrete Halvorsdatter, avlet Børn, men hvor mange og hvor samme opholder sig vides ikke".

broderen Jon Jonsen "var boende paa Gaarden Strømmen i Lille Elvedalen - død og udi ægteskab med endnu levende hustrue Anne Olsdatter og efterladt sig a, 1 Søn Jon Jonsen 21 aar gl tienende hos Lars Tollefsen Hogstad i Tyldalen, og b, Sin Datter Berit Jonsdr 23 Aar gammel værende hjemme hos Moderen paa Gaarden Strømmen".

broderen Tollef Jonsen "myndig, gift og boende paa Møchlebye i Store Elvedalen".

søsteren Kari Jonsdatter "64 Aar gammel, værende her paa Gaarden".

søsteren Ingeborg Jonsdatter "gift med Peder Andersen Skoleholder paa Koppang i Store Elvedalen".

søsteren Berit Jonsdatter "gift ? hendes Mands navn vides ikke, da hun for mange Aar siden var reist til Nordlandene og ? at opholde sig i Saltens Fogderie".

søsteren Ragnhild Jonsdatter "gift med Ole Pedersen og for mange Aar siden afreist til fornævnte Nordlandene, og opholder sig ligesaa i Saltens Fogderie".

søsteren Kari Jonsdatter "død og har været gift med en ved Navn Hans i Christiania og efterladt sig 2de Børn, hvis Navne og opholds Stæder ikke vides". Skiftet er avsluttet 1800.05.12 - da er også absolutt alle arvinger lokalisert - imponerende!

[Østerdalen skifteprotokoll No. 8 fol 317a]

I tillegg også en bror Gjermund Jonsen: "Ved skifte paa pladsen Moen under Trønnes i Store Elvedalen efter Gjermund Jonsen sluttet den 1te Juni 1773 er hands Søstre Kari Jonsdaatter den ældre og yngre tilfalden Arv - - og til Verge for disse ind sat deres Broder Tollef Jonsen Høyberget, nu paa Øverbye i Tyldalen". (Nystæd den 15de Februarii 1787 J:C:Schultz). Dette er en påtegning på et tinglyst skjøte - se nedenfor.

I skiftedokumentet etter Gjermund Jonsen Trønnes er arvingene den avdødes søskende:

Tollef Jonsen d.æ.	41 aar, tjenende i Øvre Rendalen på gaard Undset
Berger Jonsen	39 aar, bor paa gaard ved Leerback, Elverum
Jon Jonsen	29 aar, Skrædder, bor paa Sletten Øvre Rendal
Tollef Jonsen d.y.	22 aar, tjenende paa gaarden Møchlebye i Stor-Elvdalen
Kari Jonsdtr d.æ.	40 aar, tjener paa gaarden Westgaard, Stor-Elvdalen
Ingeborg Jonsdtr	g.m. Peder Andersen Koppang
Berte Jonsdtr	31 aar, tjener paa gaarden Nordsæt i Øvre Rendal
Ragnild Jonsdtr	26 aar, tjener paa gaarden Trønnes, Stor-Elvdalen
Kari Jonsdtr d.y.	24 aar, tjener paa gaarden Møchlebye, Stor-Elvdalen

Videre finner vi bl.a. " - hvilke Arvinger samtlige ved denne Forretning var tilstede. Som Curator for Jon Jonsen - den Beslægtede Erich Svendsen Agre. For de øvrige Arvinger som endnu var umyndige anordnes og indsættes til Værger deres i andet og tredie Leed beslægtede i Reendalen Præstegield - nemlig:

For Kari Jonsdtr den ældre - Peder Gjermundsen Undset

For Berte Jonsdtr - Simen Pedersen Findstad

For Ragnild Jonsdtr - Jon Svendsen Hornset

Og for Kari Jonsdtr den yngre - Svend Svendsen Hoele".

[Østerdalen skifteprotokoll No. 1 fol 224a]

Gjermund Jonsen " - Døde Christiania sidst Maji Maaned - " var gravlagt 1773.05.13 ved Agershuus Slots Meenighed som Jermund Jonsen Trønnes, Skiløber, 30 år gammel.

Ved Tøndset Tinglavs Vinter Ting 1775.02.25 tinglyses auksjonsskjøte fra Henrik Sevaldsen [Høyberget] (skriftlig begjært 1773.11.20) til Peder Estensen Øverbye på vegne av Tollef Jonsen Nordre Undset hvis høyeste bud var på 146 Rd. Skjøtet datert Moen, Tynset, 1775.01.02.

[Østerdalen Pantebok 1 fol 324a dok 1306]

Ved Tønset Tinglavs Sommer Ting 1783.09.09 tinglyses skjøte : "Underskrevne Ole Bersvendsen boende paa Gaarden Øverbye i Tyldalens Annex til Tønset Præstegield, tilstaar og herved vitterligt Giør: at have - - - afhendet til den velagte Unge Karl Tollef Jonsen Høyberget - - -". Skjøtet undertegnet Nebye, Tynset, 1782.09.10. Halvparten av gården selges for 290 Rd.

[Østerdalen Pantebok 2 fol 218a dok 691]

Ved Tønset Tinglavs Vinter Ting 1787.02.15 tinglyses skjøte: "leg underskrevne Tollef Jonsen Øverbye eller Moen af Tyldalens Annex til Tønset Præstegield giør vitterligt: at have fra mig og Arvinger solgt og afhendet - - til velagte Ung-Karl Hans Olsen Siølie-Strand - - min efter skiøde af 10de September 1782, tinglyst 9de September 1783, samt Auktions Skiøde af 3^{die} Januari 1787, min Gaard Øverbye". Skjøtet undertegnet Hornset, Rendalen 1787.02.13 og Neby, Tynset 1787.02.15. Kjøpesum 199 Rd (påtegning - se ovenfor).

[Østerdalen Pantebok 2 fol 416a dok 1163]